

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Orienteringssak
Møtesaksnr.: O-sak 3
Møtenr.: 4/2015
Møtedato: 23. juni 2015
Notatdato: 3. juni 2015
Arkivsaksnr.: 2008/9453
Saksbehandler: Stein Helgesen, Enhet for lederstøtte

Beretning og regnskap for UNIFOR for 2014 – resultat av forvaltningen 2014

Styret i UNIFOR – Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo – oppnevnes av styret ved Universitetet i Oslo, og har ansvar for å sørge for, og skal føre kontroll med, at forvaltningen, forretningsførselen, søknadshåndteringen og regnskapsføringen for stiftelser som blir administrert av UNIFOR er betryggende og forsvarlig tilrettelagt.

I § 5, annet ledd i vedtektene til UNIFOR heter det: «Årsregnskap og styrets beretning for UNIFOR sendes styret ved Universitetet i Oslo innen 30. juni i året etter regnskapsåret.»

Vedlagt følger til orientering årsberetning og regnskap for 2014 for UNIFOR.

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Ellen Johanne Caesar
direktør virksomhets- og
økonomistyring

Vedlegg:

- Årsberetning og årsregnskap for UNIFOR 2014
- UNIFOR – Årsrapport 2014

Styrets beretning 2014

UNIFOR - Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo

Stiftelsens formål er å forvalte fond og legater med formål å støtte forskning og utdanning på høyskolenivå. UNIFOR representerer og opptrer på vegne av totalt 213 fond og legater for Universitetet i Oslo, Nansenfondene, NTNU, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Holocaustsenteret og andre private stiftelser med en forvaltningskapital på totalt NOK 1 877 millioner pr. 31.12.14.

Stiftelsene som UNIFOR representerer har plassert kapitalen i to verdipapirfond, UNIFOR Aksje og UNIFOR Rente, hvor hver enkelt stiftelse har sine andeler, registrert i VPS. Stiftelsene har inngått aktiv forvaltningsavtale med Danske Capital og avtale med UNIFOR - Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo om forvaltningstjenester.

UNIFOR har i dag 3 ansatte og virksomheten forurenser ikke det ytre miljø. Det har i løpet av 2014 ikke vært noen arbeidsskader/-ulykker i virksomheten. Det har ikke vært sykefraværet av betydning i løpet av 2014. Arbeidsmiljøet og likestillingen i virksomheten anses å være tilfredsstillende.

UNIFOR er medlem av Stiftelsesforeningen. Virksomheten drives på non-profit basis og har kontor i Oslo.

Fortsatt drift er lagt til grunn for utarbeidelsen av regnskapet for 2014. Det foreligger ingen opplysninger som er av vesentlig betydning for å bedømme virksomhetens stilling og resultat utover det som fremkommer i regnskapet. Så langt styret kjenner til er det ingen usikkerhet knyttet til årsregnskapet, og det har ikke inntruffet ekstraordinære forhold eller vesentlige hendelser etter balansedagen som påvirker årsregnskapet.

Stiftelsen får dekket sine kostnader av de fond og legater som stiftelsen har til forvaltning. De totale kostnader for 2014 ble på NOK 4 759 029 mot NOK 4 728 087 i 2013. Realkostnadene før mva har de siste 10 år blitt redusert med 16 %, og viser at UNIFOR har lagt vekt på å holde de administrative kostnadene lave. Styret anser stiftelsens finansielle stilling for å være god og forventer tilfredsstillende inndekning også i regnskapsåret 2015.

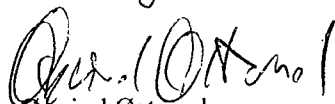
Styret mener at årsregnskapet gir et rett bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Styrets sammensetning har i 2014 bestått av:

Navn	Funksjon	Kompetanse	Oppnevningstid
Bjarne Borgersen	Styreleder	Forvaltning/forretningsdrift	13.6.2015
Brita Eilertsen	Styremedlem	Forvaltning/forretningsdrift	13.6.2016
Rune Blomhoff	Styremedlem	Vitenskapelig kompetanse	13.6.2016
Gunnar Nicolaysen	Styremedlem	Vitenskapelig kompetanse	13.6.2014
Øyvind Østerud	Styremedlem	Vitenskapelig kompetanse	13.6.2015
Annette Alstadsæter	Styremedlem	Vitenskapelig kompetanse	13.6.2015
Susanne Munch Thore	Styremedlem	Advokat	13.6.2016

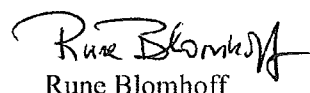
Oslo, 24.03.2015

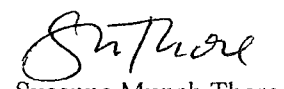

Bjarne Borgersen
Styreleder

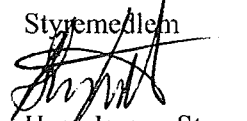

Øyvind Østerud
Styremedlem

Brita Eilertsen
Nestleder

Annette Alstadsæter
Styremedlem

Rune Blomhoff
Styremedlem

Susanne Munch Thore
Styremedlem

Hans Jørgen Stang
Adm. Direktør

Årsregnskap 2014

Unifor-Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo

Resultatregnskap

DRIFTSINNTEKTER	Note	2014	2013
Inntekter		4 759 029	4 728 087
Sum driftsinntekter		<u>4 759 029</u>	<u>4 728 087</u>
DRIFTSKOSTNADER			
Personalkostnader	1, 2	3 568 163	3 493 012
Andre driftskostnader		1 051 404	1 070 058
Avskrivninger	3	151 185	179 188
Sum driftskostnader		<u>4 770 752</u>	<u>4 742 258</u>
Driftsresultat		<u>-11 723</u>	<u>-14 171</u>
FINANSIELLE POSTER			
Finansinntekter		12 478	14 987
Finanskostnader		755	816
Sum finansielle poster		<u>11 723</u>	<u>14 171</u>
ÅRSRESULTAT		<u>0</u>	<u>0</u>

Årsregnskap 2014

Unifor-Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo

Balanse

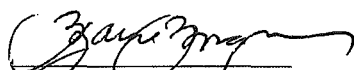
EIENDELER	Note	2014	2013
Anleggsmidler			
Transportmidler, inventar og utstyr	3	167 175	318 360
Sum anleggsmidler		<u>167 175</u>	<u>318 360</u>
Omløpsmidler			
Fordringer			
Andre kortsiktige fordringer	4	-7 355	-414 957
Sum fordringer		<u>-7 355</u>	<u>-414 957</u>
Bankinnskudd, kontanter o.l.			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	5	6 841 788	1 100 731
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		<u>6 841 788</u>	<u>1 100 731</u>
Sum omløpsmidler		<u>6 834 433</u>	<u>685 774</u>
SUM EIENDELER		7 001 608	1 004 134

Årsregnskap 2014

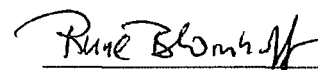
Unifor-Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo

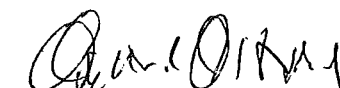
EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2014	2013
Egenkapital			
Bunden egenkapital			
Grunnkapital		50 000	50 000
Sum bunden egenkapital		50 000	50 000
Sum egenkapital		50 000	50 000
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		70 259	64 983
Skyldig offentlige avgifter, feriepenger og lignende		560 412	534 475
Annen kortsiktig gjeld	5, 6	6 320 938	354 675
Sum kortsiktig gjeld		6 951 608	954 134
Sum gjeld		6 951 608	954 134
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		7 001 608	1 004 134

Oslo, 24.03.2015

Bjarne Børgesen
Styreleder

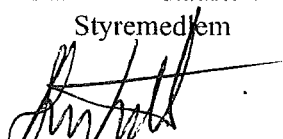

Brita Eilertsen
Nestleder

Rune Blomhoff
Styremedlem

Øyvind Østerud
Styremedlem

Annette Alstadsæter
Styremedlem

Susanne Munch Thore
Styremedlem

Hans Jørgen Stang
Adm. Direktør

Noter til regnskapet for 2014

UNIFOR - Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven, stiftelsesloven og god regnskapsskikk i Norge.

Prinsipp for inntektsføring: Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Prinsipp for kostnadsføring: Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Prinsipp for vurdering av anleggsmidler: Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom det er lavere enn balanseført verdi, og verdifallet forventet å ikke være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig

Prinsipp for vurdering av eiendeler: Eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som omløpsmidler.

Prinsipp for vurdering av omløpsmidler: Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Prinsipp for vurdering av fordringer: Andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Prinsipp for vurdering av gjeld: Gjeld som forfaller innen et år er klassifisert som kortsiktig gjeld.

Note 1. Personalkostnader

	2014	2013
Lønninger	2 315 436	2 251 997
Arbeidsgiveravgift	432 322	422 595
Pensjonskostnader	241 516	242 014
Styrehonorar	490 000	490 000
Andre kostnader	88 789	86 407
Sum lønnskostnader	3 568 163	3 493 012

Stiftelsen er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon og har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene i denne loven.

Noter til regnskapet for 2014

UNIFOR - Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo

Note 2. Ytelser til ledende ansatte

Stiftelsen har utbetalt til sammen 1 375 546 kroner til selskapets adm. direktør, i tillegg er det innberettet 8 476 kroner vedrørende innberetningspliktige naturalytelser for perioden fra 1. januar til 31. desember. Stiftelsen har i tillegg betalt 127 215 kroner som bedriftens andel av pensjonskostnader for adm. direktør i 2014.

Samlet utbetalt godtgjørelse til styremedlemmer i 2014 utgjorde NOK 490 000.

Kostnadsført revisjonshonorar i 2014 utgjør NOK 26 500.

Note 3. Transportmidler, inventar og utstyr

	Edb og utstyr	Inventar	Totalt
Kostpris 01.01	1 441 912	202 935	1 644 847
Nyanskaffelser	0	0	0
Avhendelse/salg	0	0	
Kostpris 31.12	1 441 912	202 935	1 644 847
Avskrivninger	-1 274 737	-202 935	-1 477 672
Bokført verdi 31.12	167 175	0	167 175
Årets avskrivninger	151 185	0	151 185

Inventar og utstyr avskrives over 3 år.

Note 4. Andre fordringer

Andre fordringer består av kreditnota utstedt på grunn av for mye fakturert forvaltningshonorar for 2014 til stiftelsene UNIFOR administrerer. Kreditnotaen ventes oppgjort i løpet av 2015.

Note 5. Bundne midler

Bundne bankinnskudd i forbindelse med skattetrekkskonto utgjør NOK 118 285 og betalt depositum på husleie NOK 268 795.

I tillegg er det midler plassert på bank på vegne av stiftelser som ved årsskifte ikke har kunnet blitt overført til stiftelser eller plassert til kapitalforvaltning for stiftelser, hovedsakelig på grunn av at stiftelsene er under etablering. Beløpet er på NOK 6 295 938 og utlignes i balansen med tilsvarende beløp ført som kortsiktig gjeld.

Note 6. Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld på NOK 6 320 938 består av NOK 25 000 som er påløpt revisjonshonorar, i tillegg til midlene som er midlertidig plassert iht. note 5.

RAPPORT FOR UNIFORS KAPITALFORVALTNING 2014

Innholdsfortegnelse

1. Oppsummering	3
2. Om UNIFOR	4
3. Formål med forvaltningen	4
4. Retningslinjer for utdeling	4
5. Forvaltningsmodell	5
6. Investeringsstrategi og retningslinjer for forvaltning.	6
Målsettinger	7
Risiko	8
Forvalterutvalgelse	8
Rebalansering	8
7. Ansvarlige investeringer og etiske retningslinjer.	9
8. Fordeling på investeringsklassene	10
9. Forvaltningsresultater	11
Avkastning og bidragsanalyse	11
10. Risikoeksponering.	15
Markedsrisiko	15
Renterisiko	15
Kredittrisiko.....	15
Likviditetsrisiko	16
Håndtering av valutarisiko	16
Operasjonell risiko	16
11. Kapitalutvikling, utdelinger og største stiftelser.	16
12. Forklaring på UNIFORs referanseindeks	18

Rapport for UNIFORs kapitalforvaltning 2014

Rapporten for UNIFORs kapitalforvaltning gir en oversikt over formålet med forvaltningen for stiftelsene som har tegnet avtale med UNIFOR. Videre gjennomgås valgt forvaltningsmodell, investeringsstrategi, risikoområder og resultatet av forvaltningen for 2014.

1. Oppsummering

2014 ble avkastningsmessig et tilfredsstillende år. Den strategiske modellporteføljen for aksjer og renter fikk for 2014 en positiv avkastning på 9,0 %. Siste 10 år har modellporteføljen hatt en årlig gjennomsnittlig avkastning på 8,6 %. Investeringsstrategien har ligget fast siden 2008.

UNIFOR Aksje steg med 12,0 % og UNIFOR Rente steg med 5,6 % i løpet av 2014.

2014 ble et relativt svakt år for Oslo Børs med en oppgang på 5,0 % for hovedindeksen (OSEBX) og 5,7 % for fondsindeksen (OSEFX). Verdensindeksen målt ved MSCI World All Country steg med 28,7 % målt i norske kroner. Norske Statsobligasjoner, målt ved STX4 (statsobligasjoner med 3 års durasjon) ga en avkastning på 5,3 %, mens globale kredittobligasjoner målt ved Barclay Global Aggr. Corp (Inv.grade) sikret i norske kroner, ga en avkastning på 9,1 %.

Samlet forvaltningskapital pr årsskiftet er på NOK 1 877 millioner. Samlet verdistigning i 2014 var på NOK 140 millioner.

Unifor forvaltet ved årsskiftet kapitalen til totalt 213 stiftelser, legater og fond. Disse delte totalt ut NOK 47,2 millioner til sine respektive formål i 2014. Siste 10 år har de delt ut totalt NOK 316 millioner.

Det har i løpet av 2014 blitt avviklet 11 stiftelser på grunn av lav kapital, og slått sammen 22 stiftelser med sammenfallende formål tilknyttet Universitetet i Oslo og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet. UNIFOR vil videreføre arbeidet med å tilby andre stiftelser, foreninger, og organisasjoner i Norge en fornuftig og rimelig forvaltning gjennom UNIFOR-fondene.

UNIFORs administrative kostnader eks. mva utgjorde 0,25 % av total porteføljeverdi 31.12.14.

Revisor bekreftet at UNIFORs rutiner og interne kontroll gjennom 2013 hadde fungert tilfredsstillende for alle vesentlige formål, og at det i forbindelse med interimrevisjonen for 2014 ikke er funnet forhold som endrer dette.

2. Om UNIFOR

UNIFOR - Forvaltningsstiftelsen for fond og legater ved Universitetet i Oslo, ble etablert av Universitetet i Oslo høsten 1993. UNIFOR har som formål å koordinere, forvalte og administrere stiftelser, fond og legater med ideelle formål, som ikke har til formål å drive næringsvirksomhet selv.

Styret i UNIFOR oppnevnes av Universitetet i Oslo. Styret har ansvar for å sørge for å kontrollere at forvaltningen, forretningsførselen, søknadshåndteringen og regnskapsføringen for stiftelser som blir administrert av UNIFOR, er betryggende og forsvarlig tilrettelagt.

Som et ledd i kontrollarbeidet avlegges det til hvert styremøte en risiko- og sårbarhetsrapport. I forbindelse med avleggelse av årsregnskaper for stiftelsene foretas det i tillegg grundige stikkprøvekontroller for å sikre at stiftelsene drives i tråd med formålet samt at forvaltningen og administrasjonen av stiftelsene er tilfredsstillende.

UNIFOR tilstreber en så kostnadseffektiv forvaltning som mulig og opererer med et nullresultat ved at kostnadene fordeles forholdsmessig på stiftelsene. Realkostnadene til UNIFOR før mva har de siste 10 år blitt redusert med 16 %.

BDO er valgt som revisor for UNIFOR og stiftelsene som er forvaltet og administrert av UNIFOR.

3. Formål med forvaltningen

UNIFORs målsetning er å forvalte stiftelsenes midler på en best mulig måte iht. Investeringsstrategien. Det skal til enhver tid tas tilstrekkelig hensyn til risiko og mulighetene for å oppnå en tilfredsstillende avkastning for å ivareta stiftelsenes formål. Porteføljen bygges opp på en slik måte at investeringene er vel diversifiserte og har lang tidshorisont.

I UNIFOR-fondene forvaltes de fleste stiftelsene tilknyttet Universitetet i Oslo. I tillegg forvaltes andre stiftelser med tilknytning til Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, Nansenfondene og de dermed forbundne fond, Holocaust-senteret, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Musikkhøgskolen og andre private stiftelser. Felles for de fleste stiftelser er at de er opprettet på grunnlag av midler stilt til rådighet gjennom private donasjoner med det mål å bidra til langsiktig finansiering av forskning og høyere utdanning, samt yte priser og stipendier.

4. Retningslinjer for utdeling

Forutsigbare og stabile årlige utdelinger av midler er vesentlig for stiftelsene. De fleste stiftelsene følger en modell hvor det utdeles inntil 3 % årlig av gjennomsnittlig kapital siste ti år. Enkelte stiftelser har en avvikende utdelingsprosent, avhengig av tilgjengelig fri kapital eller økonomisk bæreevne.

Styret i UNIFOR har i løpet av 2014 igangsatt et arbeid for å se på utdelingsstrategien til stiftelsene der styresammensetningen er tilsvarende UNIFORs. Formålet er å få belyst hvordan midlene fra disse stiftelsene kan få en best mulig samfunnsnytte og utdeles mest mulig rasjonelt.

5. Forvaltningsmodell

Kapitalen forvaltes i all hovedsak i to verdipapirfond, UNIFOR Aksje og UNIFOR Rente. Fondsandelene er registrert i VPS.

Fondene ble etablert som fond-i-fond i 2009. Finanstilsynet godkjente vedtektene for fondene i august 2009, og fondene var operative 7. desember 2009.

Stiftelsene som har plassert kapital i UNIFOR-fondene har inngått aktiv forvaltningsavtale med Danske Capital og avtale med UNIFOR om forvaltningstjenester (se figur 1).

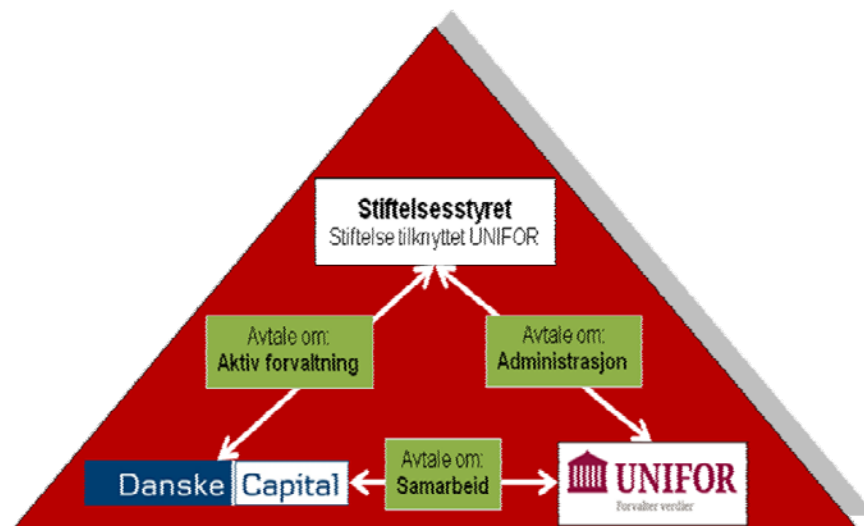

Fig. 1 UNIFOR-modellen

UNIFOR gjennomførte i 2012 en ny anbudskonkurranse for drift og forvaltning av UNIFOR-fondene. Avtalen med Danske Capital ble fornyet frem til 2016, med mulighet for 2 års forlengelse.

UNIFOR utgir indeksene "UNIFOR stiftelsesindeks aksjer" for UNIFOR Aksje og "UNIFOR stiftelsesindeks rente" for UNIFOR Rente. Stiftelsesindeksene angir hvilke underfond det kan plasseres i, og således etableres en modellportefølje.

Tabellen nedenfor viser de gjeldene stiftelsesindeksene pr. 31.12.2014.

UNIFOR stiftelsesindeks Aksjer

Navn	Region/Klasse	Vekt
Danske Invest Norske Aksjer Inst. II	Norge	17,50 %
Fondsfinans Spar	Norge	17,50 %
KLP AksjeNorge Indeks	Norge	15,00 %
Delphi Global	Global	12,50 %
Nordea Globale Stabile Aksjer	Global	12,50 %
Pareto Aksjer Global	Global	12,50 %
TreeTop Global Opportunities	Global	6,25 %
Trient Dynamic Balanced	Blandet	6,25 %

UNIFOR stiftelsesindeks Renter

Navn	Region/Klasse	Vekt
Danske Invest Norsk Obligasjon Inst.	Norge	15,0 %
Nordea Kreditt	Norge	10,0 %
DNB Kredittobligasjon	Norge	25,0 %
Muzinich Bondyield ESG Fund (NOK)	Global	16,0 %
KLP OBLIGASJON GLOBAL 1 (NOK)	Global	20,0 %
Nordea Global High Yield (NOK)	Global	14,0 %

Fig. 2 UNIFORs stiftelsesindekser, som angir UNIFORs modellportefølje. Styret har i februar 2014 vedtatt å innløse andelene i TreeTop Global Opportunities.

Det har ikke blitt gjort endringer i stiftelsesindeksen til UNIFOR-fondene i 2014.

Trient Dynamic Balanced fund er et fond med blandet mandat, tilsvarende UNIFORs strategiske allokering med 50 % i aksjer og 50 % i renter. Fondet er plassert i UNIFOR Aksje og påvirker således avkastningen til UNIFOR Aksje. Se pkt. 9 for nærmere spesifisering av avkastningseffektene.

Rapportering og oppgjør for kjøp og salg av fondsandeler i UNIFOR-fondene blir levert av Danske Capital.

Styret besluttet i 2009 å avvente videre plasseringer i de alternative investeringsklassene eiendom og private equity, som følge av meget lav likviditet og høy korrelasjon med børsnoterte aksjer i forbindelse med finanskrisen i 2008.

6. Investeringsstrategi og retningslinjer for forvaltning.

Investeringsstrategien ble vedtatt av UNIFORs styre første gang i mai 2008, og sist oppdatert i februar 2014. I all hovedsak har strategien ligget fast siden 2008.

Investeringsstrategien er en langsiktig beslutning. Strategisk aktivaallokering eller fordeling mellom de ulike investeringsklassene står for rundt 90 % av avkastningsvariasjonen ift referanseindeksen over tid. Strategien kan endres hvis forventet avkastning, vurdering av risiko, risikobærende evne og vilje eller forpliktelser og krav til avkastning endrer seg vesentlig.

Forvaltningen skal være langsiktig, hovedsakelig verdiorientert og aktivt forvaltet. Det skal søkes å oppnå høyest mulig avkastning på lang sikt innenfor definerte kvantitative og kvalitative rammer.

Forvaltningen skal følge Statens Pensjonsfond Utlands etiske retningslinjer (se pkt. 7 Ethiske retningslinjer).

Fordelingen mellom de forskjellige investeringsklassene skal etter gjeldende investeringsstrategi ligge innenfor følgende rammer:

Investeringsklasse	Strategisk	Maksimum	Minimum
Obligasjonsfond	50 %	60 %	40 %
Norge	50 %	60 %	40 %
Utland	50 %	60 %	40 %
Aksjefond	50 %	60 %	40 %
Norge	50 %	60 %	40 %
Utland	50 %	60 %	40 %
Eiendom	0 %	10 %	0 %
Private Equity	0 %	10 %	0 %

Fig. 3 Strategi/rammer for fordeling mellom investeringsklassene.

Det enkelte styre vedtar selv fordelingen mellom aksjer og renter.

Alternativ investeringer plassert i eiendom og private equity inkluderes ikke som en del av den strategiske vekten ifg. investeringsstrategien, men vil bli holdt til forfall.

Plasseringene i alternativ investeringene er andelsmessig fordelt på stiftelser som var investert ved etableringen av UNIFOR Aksje og UNIFOR Rente i desember 2009. Det er fortsatt investeringer for ca NOK 53 millioner i alternative investeringer.

Målsettinger

UNIFOR har følgende målsettinger for forvaltningen:

- Opprettholde realverdi av langsiktig investert kapital basert på en langsiktig inflasjonsforventning på 2,5 %
- Utdelinger til vedtektsfestede formål basert på 3 % av stiftelsens gjennomsnittlige forvaltningskapital siste 10 år
- Mulighet for å øke fri egenkapital over tid

- Dekking av UNIFORs kostnader til forretnings- og regnskapsføring, søknadshåndtering og kapitalforvaltning i underkant av 0,5 % (for 2014 var kostnadsprosenten ca 0,25 % eks. mva)

Samlet gir disse en målsetting om 6 % gjennomsnittlig avkastning over tid. Avkastningen for 2014 ble 9 % og er ytterligere omtalt i pkt. 9.

Risiko

UNIFOR fondene er eksponert mot finansiell risiko ved plasseringer av midler. Den totale finansielle risiko vil bestå av ulike elementer som markedsrisiko, renterisiko, kredittrisiko, likviditetsrisiko og valutarisiko. Forventet standardavvik iht. investeringsstrategien for modellporteføljen er 8,5 % pr. år. I tillegg er både UNIFOR-fondene og UNIFORs virksomhet utsatt for operasjonell risiko. Se ellers pkt. 9 for utdypning av risikoeksponeringen.

Det rapporteres til hvert styremøte en risiko- og sårbarhetsanalyse

Forvalterutvelgelse

Ved utvelgelsen av forvaltere/fond legges det vekt på:

- Forvalters konsistens i avkastning – forvalters evne til gjennomgående å gjøre det bedre enn referanseindeksen, både i negative og positive markeder
- Forvalters evne til å skape et godt forhold mellom avkastning og risiko – både mot markedets avkastning og konkurrerende forvaltere
- Forvalters kostnadsstruktur – både i forhold til alternative leverandører, men også i forhold til den rimeligste forvaltningsløsning (indeksforvaltning)
- Forvalters kvalitative egenskaper – høy integritet, troverdig og konsistent investeringsstil foruten solid organisasjon
- Kontinuitet i forvaltningsmiljøet/ organisasjonen

Rebalansering

Faktisk porteføljesammensetning vil endres ettersom de ulike markedene utvikler seg ulikt. Rebalansering skal gjøres for at sammensetningen av aktiva skal føres tilbake til utgangspunktet (strategisk fordeling). På denne måten beholdes risikonivået fastlagt som grunnlag for forvaltningen.

Rebalanseringen skal gjøres umiddelbart dersom aktivaallokeringen går utover maksimums- og minimumsrammene fastlagt i forvaltermandatene. Det skal rebalanseres i løpet av 4. kvartal dersom det er vesentlige avvik ved utgangen av 3. kvartal. Videre skjer det en delvis løpende rebalansering ved innskudd eller uttak av midler fra stiftelsene. Erfaringsmessig vil rebalansering kunne ha en gunstig effekt avkastningsmessig for porteføljen ved at verdipapirer blir kjøpt når prisen på dem er relativt lave og solgt når prisen er relativt høy.

Det ble i 2014 ikke gjennomført rebalanseringer for stiftelsene i løpet av 4. kvartal.

7. Ansvarlige investeringer og etiske retningslinjer.

Styret i UNIFOR vedtok i november 2003 å følge de til enhver tid gjeldende etiske retningslinjene til Statens Pensjonsfond Utland (SPU).

Som et ledd i den årlige internkontrollen ble gjeldende forvaltere i desember 2014 bedt om å bekrefte at forvaltningen følger de etiske retningslinjene. Alle forvaltere responderte bekreftende på at plasseringene ikke var i brudd på rapporteringstidspunktet eller hadde vært det i løpet av 2014. Samtlige forvaltere i UNIFOR Aksje og UNIFOR rente har etiske retningslinjer som følger SPU eller tilsvarende, eventuelt strengere etisk regelverk.

Plasseringen i Nordea PE II Global har ikke vedtatte etiske retningslinjer, men plasseringene er sjekket opp mot SPUs ekskluderingsliste og det er ikke funnet brudd.

SPUs etiske retningslinjer utøves gjennom følgende tiltak:

- Eierskapsutøvelse
- Observasjon av selskaper
- Utelukkelse av selskaper

Retningslinjene omfatter investeringene i SPUs aksje- og obligasjonsportefølje, samt instrumenter i eiendomsporteføljen utstedt av selskaper som er tatt opp til notering på regulert markedsplass.

Det skal ikke investeres i selskaper som selv eller gjennom enheter de kontrollerer:

- a) produserer våpen som ved normal anvendelse bryter med grunnleggende humanitære prinsipper
- b) produserer tobakk
- c) selger våpen eller militært materiell til stater nevnt i punkt 3.2 i retningslinjene for forvaltningen av SPU.

Videre kan selskaper fra SPUs investeringsunivers utelukkes, etter råd fra Etikkrådet, der det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for:

- d) grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene som for eksempel drap, tortur, frihetsberøvelse, tvangsarbeid, de verste former for barnarbeid
- e) alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner
- f) alvorlig miljøskade
- g) grov korrupsjon
- h) andre særlig grove brudd på grunnleggende etiske normer

Etikkrådet er oppnevnt av Finansdepartementet og skal overvåke SPUs portefølje med sikte på å avdekke om selskaper medvirker til eller selv er ansvarlig for uetisk atferd eller produksjon, gi tilrådning om hvorvidt en investering kan være i strid med Norges folkerettslige forpliktelser, gi tilrådning om utelukkelse, eller om at et selskap settes under observasjon.

En komplett liste over selskaper som er utelukket fra eller tatt inn igjen i Statens Pensjonsfond Utlands investeringsunivers, finnes på www.nbim.no.¹

8. Fordeling på investeringsklassene.

Forvaltningskapital var på NOK 1,877 milliard ved utgangen av 2014. Grafisk fremstilt var fordelingen mellom de forskjellige investeringsklassene siste 10 år som følger:

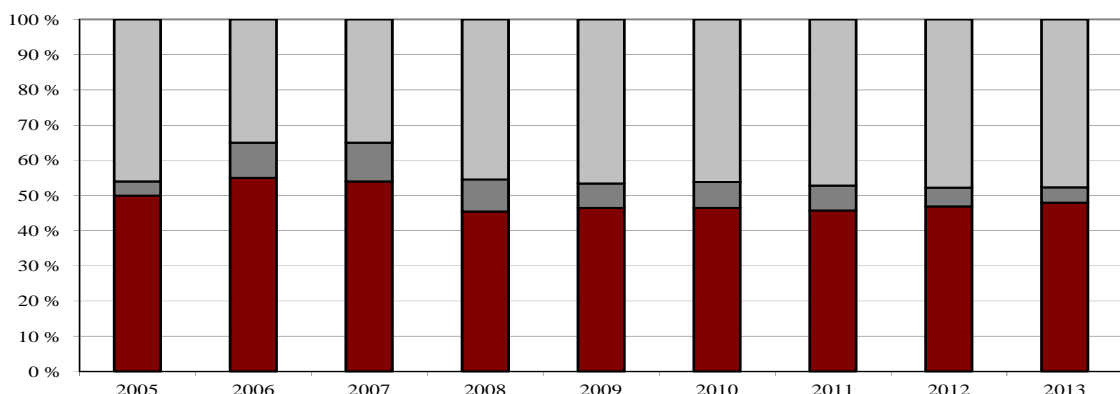

Fig. 4 Fordeling på aktivaklassene.

Tabellen nedenfor viser fordelingen av investeringsklassene i forhold til investeringsstrategien.

Investeringsklasse	31.12.14	Strategisk
Aksjefond	50,8 %	50 %
Norge	50 %	50 %
Utland	50 %	50 %
Obligasjonsfond	46,3 %	50 %
Norge	50 %	50 %
Utland	50 %	50 %
Eiendom	0,9 %	0 %
Private Equity	1,9 %	0 %

Fig. 5 Fordeling i forhold til investeringsstrategien

Plasseringene i Storebrand Eiendomsfond (Storebrand Privat Investor ASA) skal etter planen avvikles i 2017 og hvorav 75 % skal være realisert innen utgangen av 2015. Styret i Storebrand Privat Investor mottok høsten 2014 tilbud på hele eiendomsporteføljen, og det er igangsatt en salgsprosess med flere aktører. Det forventes at prosessen er ferdig i løpet av første halvår 2015.

¹ Fullstendig link er: <http://www.nbim.no/ansvarlighet/utelukkelse-av-selskaper/>

I løpet av 2014 ble alle andelene i F & C Property Growth & Income Fund samt gjenværende andeler i Storebrand SSO innløst.

Private equity investeringen i Nordea PE II Global ble etablert i 2005 og har en levetid på 12-15 år, Storebrand SIPE VII ble etablert i 2007 med en forventet levetid på 5-7 år.

UNIFOR vedtok i første kvartal 2008 å avvikle hedgefondinvesteringen hos Morgen Stanley. Finanskrisen medførte imidlertid forsinket utbetaling av restbeløpet fra underfondene, og det er usikkert når fullstendig utbetaling vil skje. Pr. 31.12.2014 gjenstår det imidlertid kun NOK 123 000.

9. Forvaltningsresultater.

Avkastningen for aksje- og obligasjonsporteføljen for 2014 ble på 9 %. Dette er over det langsiktige avkastningsmålet på 6 %. Det gode resultatet forklares hovedsakelig med strategisk aksjeallokering og gunstig eksponering mot kredittobligasjoner.

Underliggende årsaker til den positive avkastningen i verdens aksjemarkeder i 2014 kan blant annet forklares av:

- styrkning av arbeidsmarkedet og sterkere vekst i USA
- Japans "Abeonomics" med trykking av penger
- ingen hard landing i Kina
- fortsatt fravær av global inflasjon på tross av pengetrykkingen verden over
- forventning til svak avkastning på obligasjoner har ført til at investorene har flyttet midler over til aksjer for å oppnå høyere avkastning

Den norske kronen svekket seg betydelig mot USD og Euro mot slutten av året, og bidro til god avkastning på globale aksjer. Oljeprisen falt med 50 % fra toppen sommeren 2014 og medførte fall i olje- og energirelaterte selskaper.

Avkastning og bidragsanalyse

Avkastningen for modellporteføljen for 2014 målt mot referanseindeksen er vist grafisk nedenfor, og viser en avkastning på 9 % for modellporteføljen, svakere enn referanseindeksens 12,1 %.

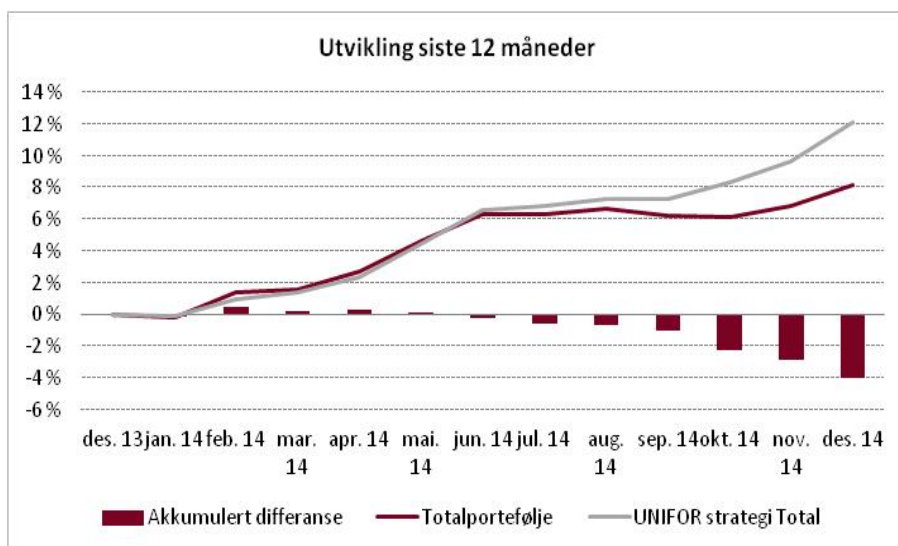

Fig. 6 Avkastningsutvikling for 2014 (før returprovisjoner)

Aksjeporteføljen i UNIFOR Aksje hadde en positiv avkastning på 11,5 % i 2014 mot referanseindeksens 16,9 %. Den norske delen av porteføljen ga en avkastning på 7,4 % mot referanseindeksens 5,7 %. Den utenlandske delen av porteføljen hadde en avkastning på 16,5 % mot referanseindeksens 28,7 %.

Korrigert for investeringen i Trient Dynamic Balanced fund, som har en strategisk vektning på 50 % i aksjer og 50 % i renter, ville avkastningen i UNIFOR Aksje vært 12,0 %. Trient Dynamic Balanced fund hadde en avkastning på 9,9 % i 2014.

Alle underfondene i UNIFOR Aksje, bortsett fra KLP AksjeNorge Indeks, er aktive fond og hovedsakelig verdiorientert i sin stil. Fordelingen mellom den norske og den utenlandske delen skal strategisk være 50/50.

Obligasjonsporteføljen i UNIFOR Rente hadde en positiv avkastning på 5,6 % mot referanseindeksen på 7,2 %. Den norske delen av porteføljen hadde en avkastning med 5,7 % mot 7,4 % for den globale delen av porteføljen. Porteføljen består hovedsakelig av kredittpapirer innenfor investment grade segmentet (86 % av porteføljen). Normalt vil kredittpapirer gi en løpende avkastning som er høyere enn statspapirer. Det er i all hovedsak ingen statspapirer i porteføljen. Fordelingen mellom den norske og den utenlandske delen skal strategisk være 50/50.

Av alternativ investeringene hadde Storebrand Eiendomsfond en positiv avkastning på 6,8 %, Nordea Global Private Equity 16,6 % og Storebrand SIPE VII 18,2 %.

Referanseindeksen som UNIFOR måler avkastningen mot har følgende sammensetning:

- 25 % Oslo Børs Fondsindeks (for norske aksjefond)
- 25 % MSCI World All Country Index NTR i NOK (for utenlandske aksjefond)
- 25 % OBI Stat 3 år (STX4) + 0,5 % -poeng (for norske obligasjonsfond)

- 25 % Barclay Global Aggregate Corporate (Inv.grade) valutasikret til NOK (for utenlandske obligasjonsfond)

Bidragsanalysen for 2014 viser at mindreavkastning har oppstått ved at allokeringen mellom investeringsklassene ga en svak meravkastning mens forvalterseleksjonen ga en mindreavkastning. Allokeringsbidraget er et resultat av å være over- /undervektet i de forskjellige aktiva/investeringsklassene i forhold til de strategiske satte rammene, mens forvalterseleksjonen er resultatet de enkelte forvalterne skaper i forhold til de respektive referanseindeksene. Den grafiske fremstillingen viser mer-/mindreavkastningen for hver måned i 2014 og akkumulert.

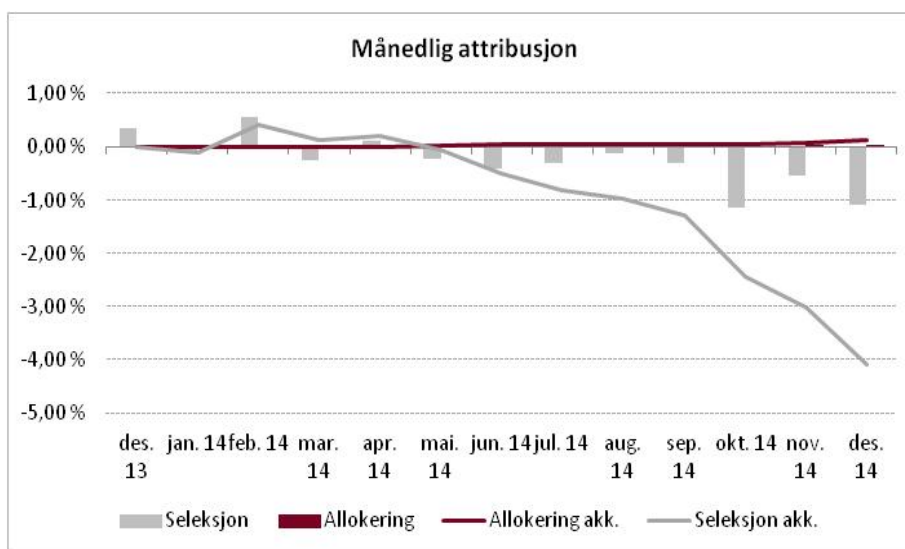

Fig. 7 Bidragsanalyse for 2014

Avkastning for de enkelte forvalterne.

UNIFOR Aksje		
Navn	Avkastning	Bidrag
Danske Invest Norske Aksjer Inst. II	8,6 %	2,9 %
Fondsfinans Spar	8,4 %	2,7 %
KLP AksjeNorge Indeks	4,6 %	1,1 %
Delphi Global	24,5 %	-4,2 %
Nordea Globale Stabile Aksjer	17,9 %	-10,9 %
Pareto Aksjer Global	18,0 %	-10,7 %
TreeTop Global Opportunities	1,8 %	-26,9 %
<i>Trient Dynamic Balanced (50/50 aksjer/renter)</i>	<i>9,9 %</i>	<i>-18,8 %</i>

UNIFOR Rente		
Navn	Avkastning	Bidrag
Danske Invest Norsk Obligasjon Inst.	5,5 %	0,2 %
Dnb Kredittobligasjon	6,8 %	1,5 %
Nordea Kreditt	3,5 %	-1,8 %
KLP Global Obligasjon I (NOK)	8,5 %	-0,5 %
Muzinich Bondyield ESG Fund (NOK)	9,4 %	0,4 %
Nordea Global High Yield (NOK)	3,4 %	-5,7 %

Fig. 8 Avkastning pr. forvalter.

Avkastningen i prosent og kroner for perioden 2005 - 2014 har vært som vist i tabellen nedenfor:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Snitt 10 år
Nom. avkastning (%)	19,0	13,8	4,9	-18,5	21,3	13,2	-3,6	10,3	16,6	9,0	8,6
Inflasjon (%)	1,9	2,2	2,8	2,1	2,0	2,8	0,2	1,38	2,0	2,5	
Real avkastning (%)	17,1	11,6	2,1	-20,6	19,3	10,5	-3,7	8,87	14,58	7,5	
											Sum 10 år
Avkastning (NOK mill)	149	136	60	-241	215	147	-61	127	214	140	886

Fig. 9 Avkastningstabell for perioden 2005-2014 i prosent og kroner. Inflasjon er konsumprisindeksen fra SSB.

Nedenfor vises avkastningsutviklingen som en indeks de siste 10 årene målt mot avkastningsmålet på 7 % frem til 2010 og med 6 % fra og med 2010 i en grafisk fremstilling.

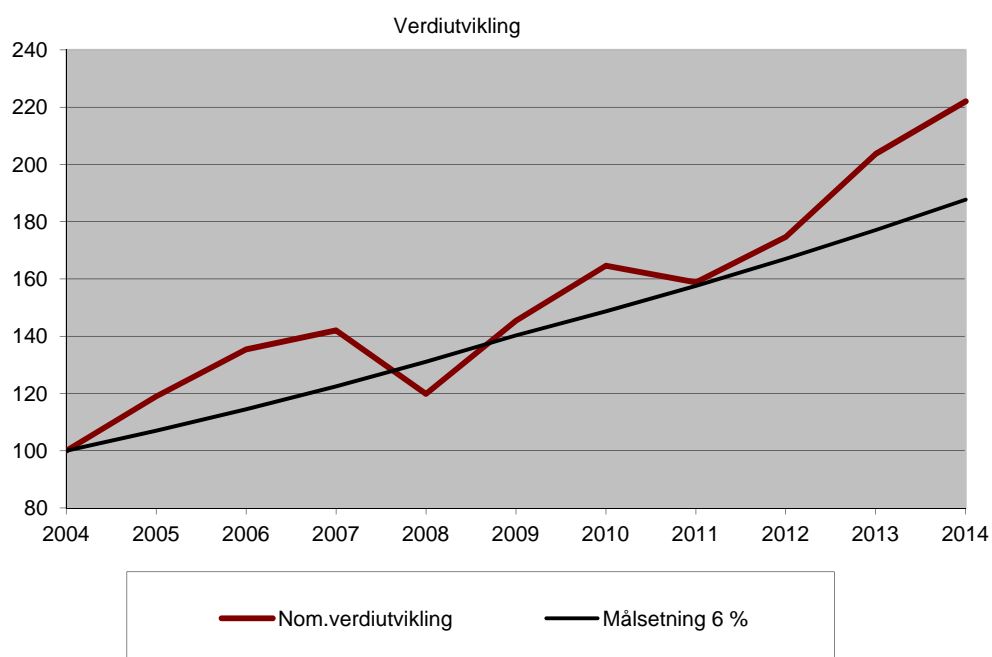

Fig. 10 Nominell verdiutvikling målt mot investeringsstrategiens målsetning på 7 %, målt ved en indeks hvor 2004 er 100. Fra og med 2010 er avkastningsmålsetningen 6 %.

Den grafiske fremstillingen viser at avkastningen fra år til annet kan variere vesentlig fra år til år. Snittavkastningen de siste 10 årene viser at avkastningen ligger foran målsettingen.

10. Risikoeksponering.

Markedsrisiko

Investeringsstrategien har et bevisst forhold til relativ risiko, dvs. hvor mye porteføljen kan svinge i forhold til de ulike markeder og produkter det investeres i. Relativ risiko i 2014:

- Relativ risiko for aksjeporteføljen ble på 5,54 % (kan maks være 7,5 % iht. investeringsstrategien)
- Relativ risiko for renteporteføljen ble på 1,28 % (kan maks være 2 % iht. investeringsstrategien)

Renterisiko

Renteendringer vil påvirke obligasjonskursene. Renteinvesteringer med lang rentedurasjon vil påvirkes mer enn renteinvesteringer med kort rentedurasjon. For norske renteinvesteringer benyttes ST4X (statsobligasjoner med 3 års durasjon) + 0,5 % -poeng som referanseindeks. Tilsvarende for globale obligasjonsfond benyttes en indeks for globale kredittobligasjoner (investment grade).

Kredittrisiko

Det benyttes hovedsakelig rentefond som investerer i kredittpapirer med investment grade-rating (*lav til moderat kredittrisiko*) og som har god spredning på utstedere og antall papirer. Fondene må normalt selge seg ut av

investeringer som blir nedgradert fra investment grade til high yield, mens enkelte fond kan holde investeringen dersom fondet mener muligheten for en senere oppgradering er tilstede.

Likviditetsrisiko

Alle plasseringer i aksjer og obligasjoner er i fond, og har lav likviditetsrisiko ved at plasseringene er daglig notert og kan innløses innen få dagers varsel. Investeringene i eiendom og private equity har normalt en lavere likviditet enn børsnoterte papirer.

Håndtering av valutarisiko

UNIFOR stiller ikke absolutte krav til valutasikring av porteføljen, og det aksepteres dermed at valuta kan gi positive og negative verdiendringer. Plasseringene i utenlandske aksjefond og Nordea Global Private Equity II er ikke valutasikret (26,9 % av totalporteføljen), mens de utenlandske renteplasseringene er valutasikret mot NOK. I tillegg kan de sies at flere av de store selskapene på Oslo Børs er internasjonal orientert og har inntekter og/eller utgifter i internasjonale valuter, samt at de blir påvirket av internasjonale råvarepriser.

Operasjonell risiko

For å redusere den operasjonelle risikoen ved aktiv forvaltning, har UNIFOR besluttet ikke å søke om eller drifte egen konsesjon. Det er inngått avtale med Danske Capital om drift og aktiv forvaltning av UNIFOR-fondene til 2016.

11. Kapitalutvikling, utdelinger og største stiftelser.

Forvaltningskapitalen har økt fra NOK 969 millioner i 2005 til NOK 1 877 millioner i 2014. Dette forklares delvis av gode forvaltningsresultater i periodene 2003 -2007 og 2009-2014 og dels av at flere stiftelser er inkludert i forvaltningen.

Forvaltningskapitalen i UNIFOR-fondene økte i 2014 med NOK 169 millioner fra NOK 1,708 milliard til NOK 1,877 milliard. Dette forklares i hovedsak av et positivt forvaltningsresultat på NOK 140 millioner. Netto tilførte midler utgjorde NOK 29 millioner, blant annet ved at Driftsfondet for Senter for grunnforskning kom til.

Alternativ investeringene i eiendom og private equity ble fra 1.1.2014 tilbakeført rapporteringsmessig til UNIFOR. Det har i løpet av året blitt tilbakebetalt og innløst verdier for NOK 38 millioner og ved utgangen av året utgjorde verdiene NOK 53 millioner. Det gir en verdistigning på NOK 15 millioner for alternativ investeringene.

Stiftelsene delte ut totalt NOK 47,2 millioner til sine respektive formål i 2014, mens det ble tilført NOK 27 millioner fra nye og eksisterende stiftelser i løpet av året. Siste 10 år har stiftelsene delt ut NOK 316 millioner.

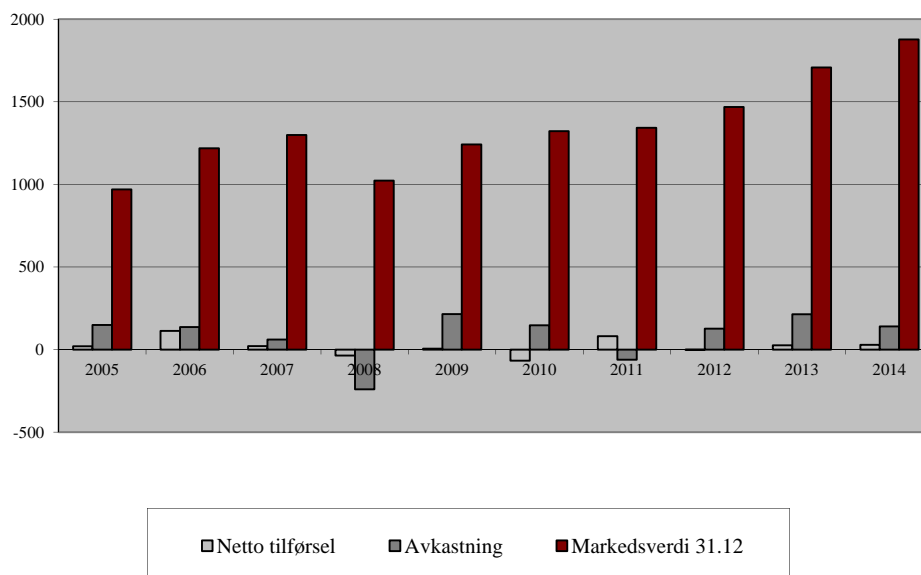

Fig. 11 Kapitalutvikling siste 10 år i millioner kroner

De største utdelingene i 2014 kom fra:

- Dir. Throne Holst stiftelse for ernæringsforskning med NOK 13,8 millioner
- Anders Jahres fond til vitenskapens fremme med ca. NOK 4,9 millioner
- Fegerstens stiftelser for musikere og kunstnere med NOK 3,1 millioner
- Nansenfondene med ca. NOK 2,5 millioner
- Stiftelser tilknyttet NTNU med ca NOK 1,6 millioner
- Lovsamlingsfondet med ca. NOK 1,4 millioner
- Resterende, ca. NOK 19,9 millioner, ble utdelt fra til sammen 98 stiftelser

Fordelingen av andelen de største stiftelsene og fond har i UNIFOR-fondene er som følger:

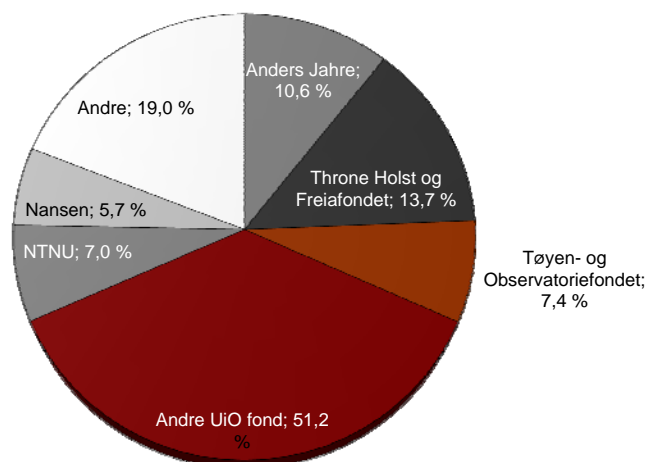

Fig. 12 Fordeling av stiftelsenes kapital

12. Forklaring på UNIFORs referanseindeks.

Den referanseindeksen UNIFOR måler avkastningen mot er en konstruert indeks som skal tjene som sammenligningsgrunnlag for forvaltningen og skal gjenspeile den strategiske vektingen i forvaltningsreglementet. Indeksen må ikke forveksles med stiftelsesindeksene for UNIFOR-fondene som legger grunnlag for hvilke underfond som skal ligge i UNIFOR-fondene. Styret i UNIFOR fastsetter UNIFORs referanseindekser. Referanseindeksen består av:

- Oslo Børs Fondsindeks (for norske aksjefond)
- MSCI World All Country Index NTR i NOK (for utenlandske aksjefond)
- OBI Stat 3 år (STX4) + 0,5 % -poeng (for norske obligasjonsfond)
- Barclay Global Aggregate Corporate (Inv.grade) valutasikret til NOK (for utenlandske obligasjonsfond)
- OBI Stat 3 mnd (STX1) + 3 % -poeng (for eiendomsinvesteringer)
- OBI Stat 3 mnd (STX1) + 7,5 % -poeng (for private equity investeringer)